

Vår dato:
17.02.2026

Vår referanse:
2026/57

Referat fra SRY 1–2026 konstituerende møte

Dato: 12. februar 2026
Sted: Utdanningsdirektoratet
Møteramme: 10.00 – 13.45
Godkjent:

Til stede:

Trude Tinnlund, LO
Kristian Ilner, LO vara (fra lunsj)
Marianne Brattsveen, LO
Gry Benedikte Sterner, LO vara
Anne Louise Aartun Bye, NHO
Inger Dyrnes, NHO
Eiliv Fougner Janssen, KS
Erik Brekken, KS
Eva Margrethe Kvalvaag, KS vara
Ingrid Paaske Gulbrandsen, Spekter
Mirjam Sorge Folkvord, YS
Ingeborg Lovise Tyse, Utdanningsforbundet
Helene Ytteborg, Virke
Oumou Diallo, Elevorganisasjonen
Jens Rydland, KD
Tone Horne Sollien, KD vara
Viil Gombos, KD vara

Observatører

Tone Beate Engebretsen, DFD
Else Kathrine Nesmoen, HKdir

Udir:

Konrad Lillevevang
Ole Christian Norum
Celine Berglie
Jorunn T. Leegaard
Kristin Ålmo
Oddny Wiggen

Forfall:

Randi Marie Lokøy Holtungen, NFD
Anita Schjølset, FD
Kristin St Hilaire, KS
Joachim Espe, LO
Are Solli, LO

Vedtakssaker (V)

SRY sak V1-1-26

Konstituering av SRY

Kunnskapsdepartementet har oppnevnt nye medlemmer og varamedlemmer i SRY for 2025 - 2029, og ønsket velkommen til nytt råd og ny periode.

Tone Horne Sollien/KD innledet, herunder om sedvane om skifte av ledelse mellom LO/NHO i perioden.

Vedtak:

SRY konstituerte seg og valgte følgende ledelse;

- Leder: Trude Tinnlund, LO (2 år)
- Nestleder: Anne Louise Aartun Bye, NHO (2 år)
- Arbeidsutvalg: Kunnskapsdepartementet, HKdir og Udir ved Nasjonalt senter for yrkesfag

SRY sak V2-1-26

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent.

SRY sak V3-1-26

Møteplan 2026

Møteplan for SRY ble vedtatt 11. november 2025. Det ble i møtet 12. februar foreslått enkelte endringer i møteplanen, blant annet at fellesmøte med SRY og FR 12. mai flyttes til 13. mai og SRY-møte nr.4, 17. september, flyttes til 15. september. Det var ingen innvendinger til forslaget.

Møte	Forslag til tidspunkt	Sted
SRY-møte 1-2026	Uke 7: Torsdag 12. februar kl. 10-15	Oslo, Udir møterom 4
SRY-møte 2-2026	Uke 15: Torsdag 9. april kl. 10-15	Oslo, Udir møterom 5
Fellesmøte SRY og FR	Uke 20: Onsdag 13. mai kl. 10-15	Oslo, Hotell
SRY-møte 3-2026	Uke 24: Tirsdag 9. juni kl. 10-15	Molde
SRY-møte 4-2026	Uke 39: Torsdag 15. september kl. 10-15	Oslo, Udir møterom 5
Fellesmøte SRY og FR	Uke 42: Torsdag 22. oktober kl. 10-15	Oslo, Hotell
SRY-møte 5-2026	Uke 46: Fredag 13. november kl. 10-15	Oslo, Udir møterom 5

Julemøte	Uke 50: Torsdag 17. desember kl. 10-15	Oslo, Hotell
-----------------	--	--------------

Vedtak:

Justert møteplan vedtatt.

Diskusjons- og orienteringssaker (D/O)

SRY sak D1-1-26 Henvendelse til SRY om politiattest og opplæringslov og forskrift

Bakgrunn for saken

LO meldte inn sak til SRY om hvorvidt opplæringsloven og forskrift ivaretar lærlingers sikkerhet/læringsmiljø godt nok, og om det bør vurderes politiattest fra de som skal ha ansvar for lærlinger i bedrift. Bakgrunnen var en konkret sak om en lærling utsatt for overgrep i lærebedrift av en tidligere straffedømt.

LO ønsket en drøfting i SRY om gjeldende regelverk er god nok sikring for lærlinger som er i bedrifter og virksomheter, uavhengig av bransjer/sektorer, og mulige forslag til løsninger for å ivareta lærlingers sikkerhet.

Det ble vist til at tema ikke var en del av utredningen ifm. ny opplæringslov, men ble tatt opp i høringen. Slike saker er krevende for den som utsettes for det, samtidig som det raskt skaper dårlig omdømme for fagopplæringen. Det ble tatt til orde for at politiattest vil være et nyttig virkemiddel også i opplæring, tilsvarende som i f.eks. frivillig arbeid med barn og unge. Samtidig ble det pekt på at lærebedrifter i gjeldende regelverk har krav om forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø allerede. Lærlinger er å regne som arbeidstakere, og derfor er de omfattet av arbeidsmiljøloven. Det ble også vist til allerede eksisterende tiltak og strukturer som det heller bør jobbes mer med, f.eks. lærlingombud og mobbeombud, samt holdningskampanjer. Politiattest for faglig ledere og instruktører vil skape et stort administrativt trykk hos mange aktører. Lærlingeundersøkelsen viser at det er behov for å ha fokus på læringsmiljøet i bedrift for lærlinger, noe blant annet yrkesopplæringsnemndene har jobbet med. SRY understreker viktigheten av at lærlinger har et sterkt vern som ivaretar gode lærings- og arbeidsmiljøer.

Vedtak:

SRY anbefaler at Kunnskapsdepartementet vurderer hvordan regelverk eller andre tiltak kan følges opp for å unngå at slike

saker oppstår, f.eks. samarbeid med AID og samfunnskontrakten.

SRY sak D2-1-26 Samarbeidsprosjekt HK-dir, NAV og Udir for identifisering av arbeidskraftsbehov

Sigurd Eriksson (HK-dir) presenterte saken.

Bakgrunnen for prosjektet er manglende kunnskapsgrunnlag om jobbmuligheter etter endt utdanning. I dag har vi informasjon om kompetansebehov på nasjonalt nivå, men ikke ned på regionalt/lokalt nivå. Prosjektet har som målsetting å gi et øyeblikksbilde av arbeidsmarkedskartet- og behovet på lokalt/regionalt nivå. For å få til dette er ambisjonen å koble data om arbeidsmarkedsinformasjon med utdanningsinformasjon.

SRY synes det er et interessant prosjekt, og er positive til verktøyet som skisseres opp. SRY påpeker også at det er positivt at rådet kobles på i en tidlig fase av arbeidet. Det ble reist noen spørsmål samt fremmet noen forslag som prosjektet bør se nærmere på/vurdere:

- Risikerer man at det tar for lang tid fra man får dataene til de er behandlet? Data fra ett år kan være utdatert når dataanalysene er klare.
- Hvor stabilt er mønstrene, særlig med tanke på dimensjonering og tilbud?
- Det bør gjøres en risikovurdering, f.eks. kan status i kompetansebehov på lokalt/regionalt nivå variere fra år til år i større grad enn på nasjonalt nivå. Samtidig positivt med verktøy som kan styrke karriereveiledning, som kan bidra til så informerte valg som mulig.
- Det bør vurderes om et samarbeid med «finn lærebedrift» er aktuelt. Man bør også se på de andre digitale verktøyene vi har, f.eks. utdanning.no og vilbli.no, og unngå overlapp.
- At verktøyet gir et øyeblikksbilde bør understrekes, det er fare for at enkelte kan misforstå verktøyet som et fremtidsscenario.
- Hvem som er målgruppene for verktøyet, bør defineres.
- Prosjektet bør vurdere muligheten for å koble på aa-registre for å se på rekruttering. Man må samtidig her ta hensyn til GDPR.
- Det bør vurderes hvordan fylkene skal kobles på arbeidet. F.eks om de kan bidra med kvalitative beskrivelser til de kvantitative dataene. Det ble vist til at fylkeskommunene

gjennom sin kompetansepoltiske rolle jobber med lignende kommunikasjon. Unngå dobbeltarbeid.

- Viktig at verktøy også ivaretar kompetanser, og ikke kun yrker. Her ble det vist til arbeid i andre land, og til arbeid i OECD (Skills first).

Vedtak:

SRY er positive til verktøyet. SRY ønsker å kobles på i arbeidet videre.

SRY sak D3-1-26 SRYs arbeid i perioden 2026-29

Oppgave 1- SRY sin rolle

- Hvordan forstår vi rollen vår som SRY slik den er beskrevet i mandatet?
- Hva betyr det i praksis at rådet både skal være et «*forum for dialog*» og «*gi departementet råd*»?

SRY forstår rollen som sin som primært strategisk og at de må jobbe mer strategisk enn de gjør i dag (mindre tid på orientering/informasjon og smale/detaljerte saker). Det oppleves å være et stort potensial for at rådet kan bli mer relevante for KD og være et råd som gjør KD gode.

SRY skal være et kontaktpunkt mellom utdanning og arbeidsliv med vekt på dialog og felles ansvar.

SRY opplever mandatet fra KD som noe uklart, og ønsker å gjøre en gjennomgang av mandatet. Videre, slik mandatet er nå, er det litt uklart hvor grensen går/hvordan koblingen er mellom rollene til SRY, faglige råd og Nasjonalt senter for yrkesfag.

SRY behandler store og komplekse tema og utfordringer, som f.eks. dimensjonering. SRY skal da bidra med et overordnet blikk og arbeidslivskompetanse. Det var flere refleksjoner omkring det kunnskapsgrunnlaget SRY bygger på og hvilke forventninger man da skal ha til saksforberedelser og type saker. Det er ønskelig å jobbe mer aktivt med å løfte saker og strategiske tema fra medlemmene i SRY og ikke bare få saker lagt fram fra Udir og KD. SRY ønsker også tettere dialog med politisk ledelse.

Oppfølgingspunkt:

- SRY jobber videre med å tydeliggjøre/revidere mandatet i perioden og utvikle felles forståelse for handlingsrommet. Dette inkluderer rolleavklaring mellom SRY, faglige råd og Nasjonalt senter for yrkesfag.
- Mer strategisk arbeid i forhold til prioriteringer fra politisk ledelse, og tema som løftes fra medlemmer i SRY
- SRY forbereder/tar initiativ til flere diskusjonssaker selv.

Oppgave 2 - Læring og utvikling

- Hva er vi mest stolte av at SRY bidro til i forrige periode, og hva gjorde at vi fikk det til?
- Hva bør vi justere for å få til enda mer i perioden vi går inn i?

Fra forrige periode trekker SRY fram at er stolte av arbeidsgruppene. Det er en god måte å få strukturert arbeid på enkeltområder. Internasjonal gruppe ble fremhevet. SRY er også stolte av å ha bidratt til etableringen av Nasjonalt senter for yrkesfag. Det trekkes også frem eksempler fra lenger tilbake, f.eks. arbeidet med forskriftsendringer under pandemien og temanotater (f.eks. inkludering vs. excellence).

Det som trekkes frem som bør justeres er tidligere involvering. Det var et godt eksempel i dette møtet om samarbeidsprosjektet mellom HK-dir, NAV og Udir for identifisering av arbeidskraftsbehov (sak D2-1-26). Mer av denne typen tidlig involvering!

Det trekkes også frem som nevnt under første oppgaven at det bør prioriteres hardere på hvilke saker som skal behandles i møtene og hva som kan orienteres skriftlig om. Dette henger sammen med ønsket om å jobbe mer overordnet og strategisk.

Det er også ønske om å jobbe med å bli mer synlig mht. ekstern kommunikasjon. SRY kan ikke fortsette å være «en godt bevart hemmelighet». Og ikke bare legge ut referater, men kommunisere tydeligere hva SRY mener.

Oppfølgingspunkt:

- Oppfordring til KD og Udir om å fortsette med å involvere SRY tidlig.

- SRY jobber videre med hvordan og til hvem SRY ønsker å kommunisere.
- SRY etterspør/melder inn saker selv i større grad og bedre prioritering av saker.

SRY sak D4-1-26 Møte med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet og SRY - prioriteringer i fag- og yrkesopplæringen i perioden

Statssekretær Sindre Lysø innledet om KD sine forventninger for perioden.

Lysø startet innledningen med den store samfunnsutfordringen om arbeidskraftmangel. De viktigste områdene å styrke fremover er innen helse og oppvekst og sikkerhet og beredskap. Vi vil mangle 100 000 fagarbeidere mot 2050. Andre utfordringer regjeringen ser er mangel på læreplasser (80 % av søkerne får læreplass). Søkere med innvandrerbakgrunn, og særlig gutter, har størst utfordring med å få læreplass. Det er også utfordringer mht. seksuell trakassering i noen bransjer.

Forventninger og spørsmål til SRY er:

- Gi KD råd om hvordan vi skal klare å møte de store utfordringene, gjennom gode strategiske analyser og bidra inn i diskusjonen om krevende prioriteringer. KD ønsker å styrke trepartssamarbeidet
- Si noe om status på hvorvidt fag- og yrkesopplæringen er klar for framtida. Veksten vi har i fag- og yrkesopplæringen er kostbar når så mange «velger feil». Produksjon av fagarbeidere flater ut (fullført utdanning med fagbrev).
Sentrale spørsmål:
 - Hvorfor står 40 % fortsatt uten yrkeskompetanse etter 6 år?
 - Midlene som er gitt i forbindelse med samfunnskontrakten for flere læreplasser har ikke hatt så stor effekt som ønsket. Så gjør vi det rett?
- Tilbud og etterspørsel må henge sammen.
 - Er tilbudsstrukturen god nok? Har vi rett sammensetning og innhold i utdanningsprogrammene? Noen tilbud svarer ikke til arbeidslivets behov. Noen bransjer har uklart behov, og noen fagbrev er ikke lenger relevant for arbeidsgivere. Flere må få relevant utdanning som arbeidslivet trenger.

- Så gjør vi de riktige tingene og på rett måte?
- Vi må se på ulike muligheter for å utvikle utdanningsprogrammene. Kan man se for seg bredere VG2-tilbud? Er VG2-tilbudene for spisset? Nye fag? Fordypning i VG3?
- Hva med påbygg? Er det et stort problem eller bedre enn sitt rykte?
 - Vi må ta på alvor at mange ønsker seg noe annet enn det tradisjonelle studieforbereidende løpet. Er strukturen god nok? Hva er behovet?
 - Fagbrev på jobb- og praksiskandidatordningene har god effekt
- Det er ingen grunn til å tro at rammene i statsbudsjettet vil øke. Vi må bruke det vi har best mulig.
- Fylkeskommunene har god regional kunnskap og analyser. De kan gjøre regionale tilpasninger og det er viktig med lokal forankring. Derfor er det ikke ønskelig å legge nasjonale føringer for dimensjoneringsarbeidet. Fylkeskommunene har handlingsrom innenfor strukturen. Det kan vises bedre fram i strukturdiskusjonen.
- Regjeringen ønsker sterkt samarbeid med partene i arbeidslivet i praksis og Nasjonalt senter for yrkesfag er viktig for å få til dette.
- St. meld. Helsepersonellplanen for 2040 kommer våren 2026. Vi trenger 25 000 helsefagarbeidere mot 2040.
- Vi trenger bedre samarbeid på feltet for å svare på komplekse utfordringer. KD ønsker initiativ fra SRY på prosjekter, oppspill til diskusjon, og som pådriver for utvikling.

Presentasjonen legges ved i utsendelsen av referatet.

SRY løftet og ga innspill på følgende temaer:

- Det er en utfordring at mange velger påbygg: mange velger yrkesfag, men uten planer om å fullføre med fagbrev. Det er mange som kunne tenkt seg å fullføre, som ikke kommer inn. Her mister vi mange potensielle fagarbeidere.
- Bekymring for kvaliteten i modulstrukturert opplæring; en rask vei inn og lettere vei gjennom. Stor forståelse for behovet for flere fagarbeidere, men det kan ikke gå på bekostning av kvalitet.
- Utfordring knyttet til kapasitet, ressurser og den demografiske utviklingen i fylkene

- Det bør gjøres vurderinger knyttet til dimensjonering og tilbudsstrukturen – hvem har det nasjonale ansvaret?
- Viktig med språkopplæring før man går inn i et opplæringsløp.
- Forståelse for viktigheten av sikkerhet og helse, men det er nødvendig med dyktige fagarbeidere på andre området samtidig.

Vedtak:

SRY ønsker at politisk ledelse deltar oftere i SRY-møtene, og vil invitere til flere av møtene i perioden.